

3. kolokvij (A)

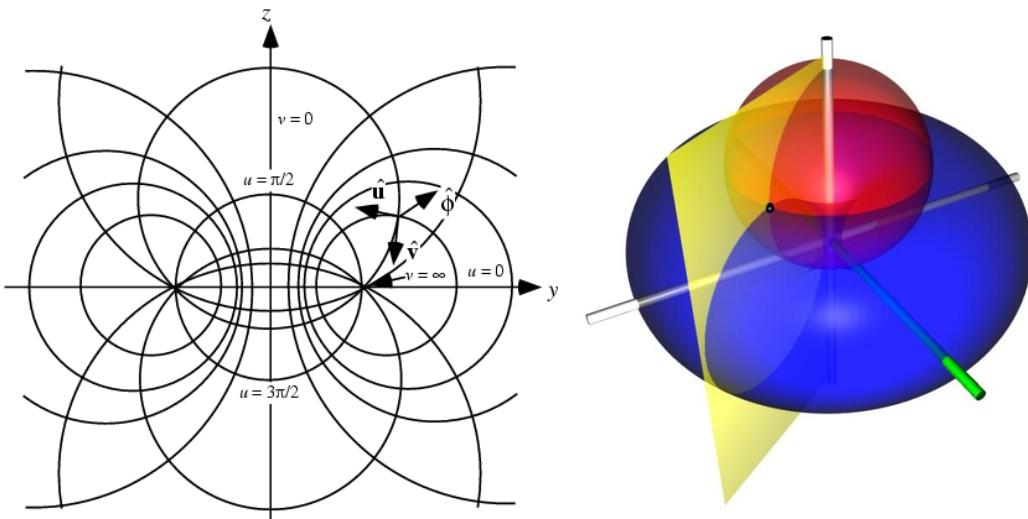
Predmet: Matematičke metode fizike 1

15.01.2010.

1. (20) Dano je vektorsko polje $\vec{F} = \rho^3 \hat{\rho} + \rho z \hat{\varphi} + \rho z \sin \varphi \hat{z}$. Odredite polje $\vec{F}$ u Cartesianovim koordinatama, izračunajte divergenciju polja $\vec{F}$ u Cartesianovom i polarnom cilindričnom koordinatnom sustavu te ih usporedite.
2. (20) Odredite divergenciju i rotaciju vektorskog polja $\vec{F} = r \sin \vartheta \hat{r} + r \cos \varphi \hat{\vartheta} + r \sin \varphi \hat{\varphi}$. Je li dano polje solenoidalno?
3. (20) Odredite Lameove koeficijente, kvadrat linijskog elementa i izraz za Laplasijan u toroidnim koordinatama (u, v, φ) gdje je

$$\begin{aligned}x &= \frac{a \operatorname{sh} v \cos \varphi}{\operatorname{ch} v - \cos u} \\y &= \frac{a \operatorname{sh} v \sin \varphi}{\operatorname{ch} v - \cos u} \\z &= \frac{a \sin u}{\operatorname{ch} v - \cos u}\end{aligned}$$

4. (20) Izrazite $\vec{r} = 2\hat{i} - 2\hat{j} + 4\hat{k}$ u koordinatnom sustavu kojeg dobijemo rotacijom za kut $\alpha = 60^\circ$ oko x osi.
5. (20) Dokažite:
  - a) Svaki kovarijantni tenzor ranga 2 možemo napisati kao zbroj simetričnog i antisimetričnog tenzora.
  - b) Ako relacija $K_j^i A_k^j = B_k^i$, u kojoj je rang tenzora $\tilde{A}$ i $\tilde{B}$ naznačen brojem indeksa, vrijedi u svim (zarođanim) Cartesianovim sustavima, tada je $\tilde{K}$ tenzor ranga 2.

3. kolokvij (B)

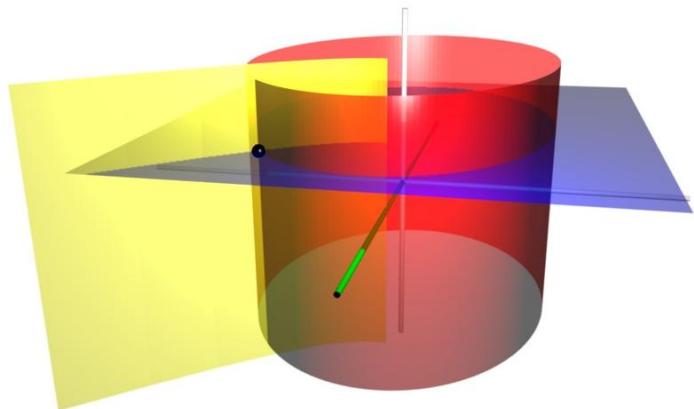
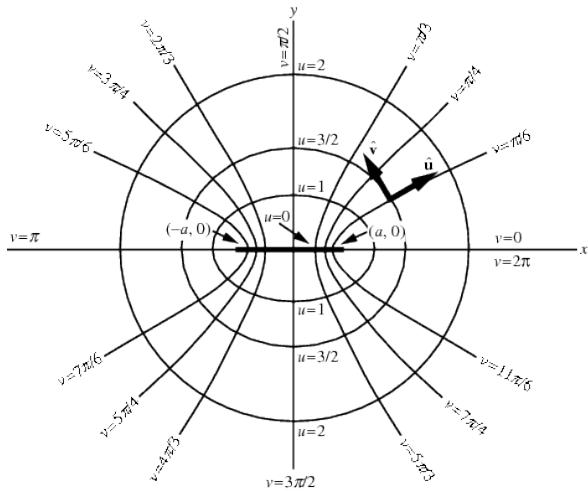
Predmet: Matematičke metode fizike 1

15.01.2010.

1. (20) Dano je skalarno polje $\Phi = \rho^3 \sin \varphi$. Odredite polje Φ u Cartesianovim koordinatama, izračunajte gradijent polja Φ u Cartesianovom i polarnom cilindričnom koordinatnom sustavu te ih usporedite.
2. (20) Odredite divergenciju i rotaciju vektorskog polja $\vec{F} = r^{-4} \cos \vartheta \hat{r} + r^{-4} \sin \vartheta \hat{\vartheta}$. Je li dano polje solenoidalno?
3. (20) Odredite Lameove koeficijente, kvadrat linijskog elementa i izraz za Laplasijan u eliptičnim cilindričnim koordinatama (u, v, z) gdje je

$$\begin{aligned}x &= a \operatorname{ch} u \cos v \\y &= a \operatorname{sh} u \sin v \\z &= z\end{aligned}$$

4. (20) Izrazite $\vec{r} = 3\hat{i} - 4\hat{j} + \hat{k}$ u koordinatnom sustavu kojeg dobijemo rotacijom za kut $\alpha = 30^\circ$ oko y osi.
5. (20) Dokažite:
  - a) Svaki miješani tenzor ranga 2 možemo napisati kao zbroj simetričnog i antisimetričnog tenzora.
  - b) Ako relacija $K^{ijkl} A_{ij} = B^{kl}$, u kojoj je rang tenzora $\tilde{A}$ i $\tilde{B}$ naznačen brojem indeksa, vrijedi u svim (zarotiranim) Cartesianovim sustavima, tada je $\tilde{K}$ tenzor ranga 4.

3. kolokvij (C)

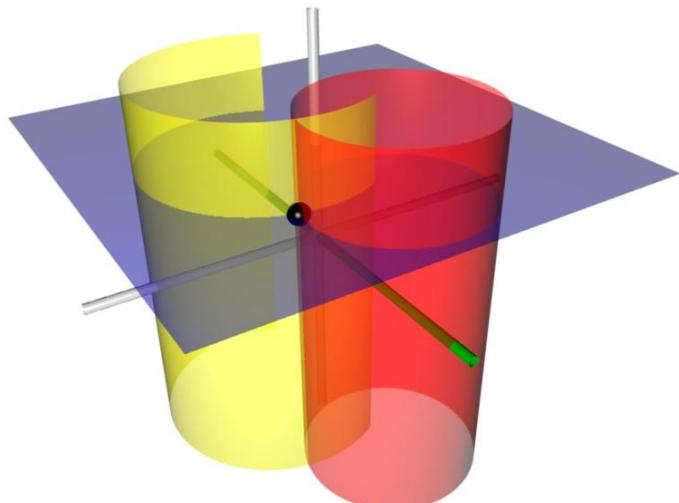
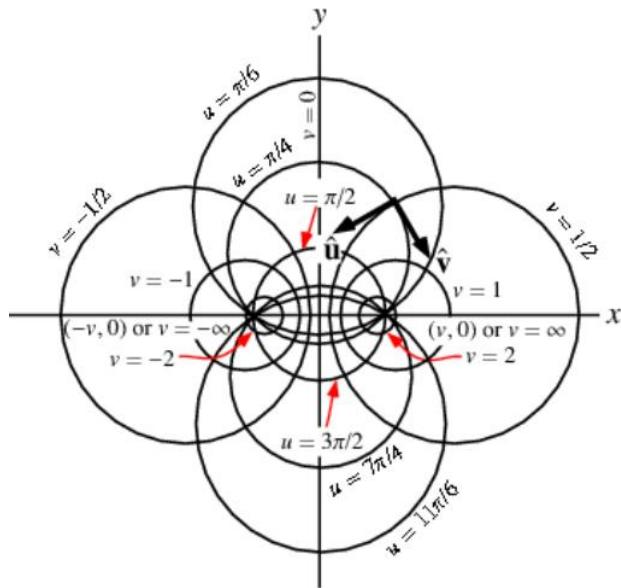
Predmet: Matematičke metode fizike 1

15.01.2010.

1. (20) Dano je vektorsko polje $\vec{F} = \rho^3 \hat{\rho} + \rho z \hat{\phi} + \rho z \sin \varphi \hat{z}$. Odredite polje $\vec{F}$ u Cartesianovim koordinatama, izračunajte rotaciju polja $\vec{F}$ u Cartesianovom i polarnom cilindričnom koordinatnom sustavu te ih usporedite.
2. (20) Neka su dani vektorsko polje $\vec{F} = r \sin \vartheta \hat{r} + r^2 \sin \varphi \hat{\vartheta} + r \cos \vartheta \hat{\varphi}$ i skalarno polje $\Phi = r^2 \sin(\varphi + \vartheta)$. Odredite $(\nabla \vec{F}) \cdot (\nabla \Phi)$?
3. (20) Odredite Lameove koeficijente, kvadrat linijskog elementa i izraz za Laplasijan u bipolarnim cilindričnim koordinatama (u, v, z) gdje je

$$\begin{aligned}x &= \frac{a \operatorname{sh} v}{\operatorname{ch} v - \cos u} \\y &= \frac{a \sin u}{\operatorname{ch} v - \cos u} \\z &= z\end{aligned}$$

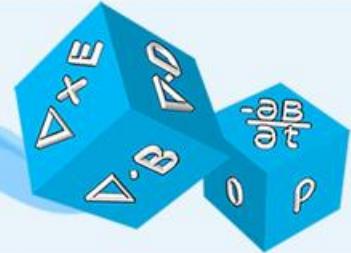

4. (20) Izrazite $\vec{r} = 2\hat{i} - 2\hat{j} + 4\hat{k}$ u koordinatnom sustavu kojeg dobijemo rotacijom za kut $\alpha = 60^\circ$ oko y osi.
5. (20) Dokažite:
  - a) Svaki miješani tenzor ranga 2 možemo napisati kao zbroj simetričnog i antisimetričnog tenzora.
  - b) Ako relacija $K^{ijkl} A_{ij} = B^{kl}$, u kojoj je rang tenzora $\tilde{A}$ i $\tilde{B}$ naznačen brojem indeksa, vrijedi u svim (zarođanim) Cartesianovim sustavima, tada je $\tilde{K}$ tenzor ranga 4.

3. kolokvij (D)

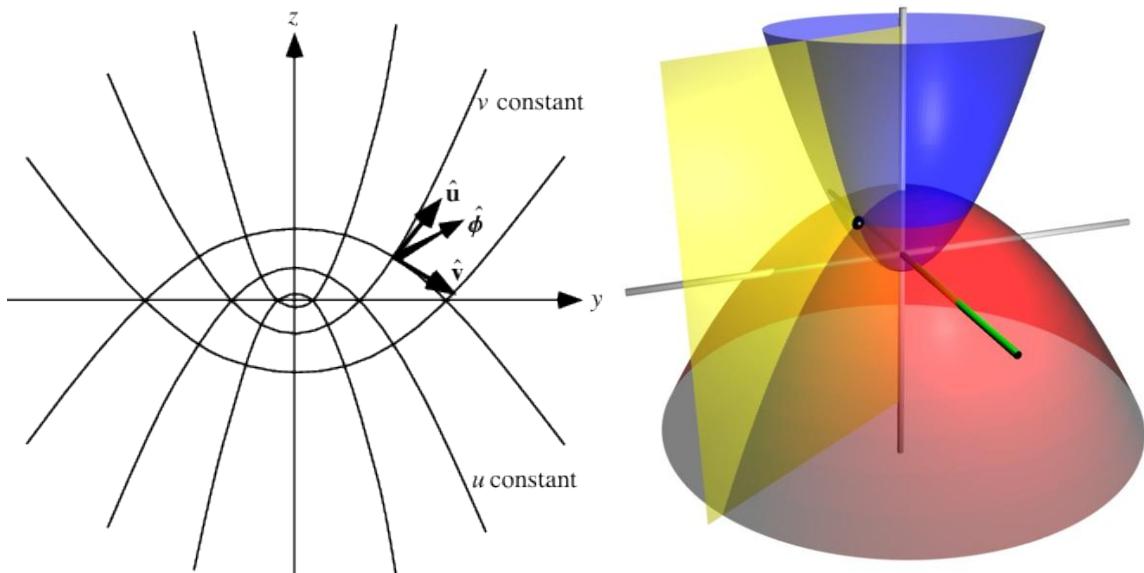
Predmet: Matematičke metode fizike 1

15.01.2010.

1. (20) Dano je skalarno polje $\Phi = \rho^3 \sin \varphi$. Odredite polje Φ u Cartesianovim koordinatama, izračunajte gradijent polja Φ u Cartesianovom i polarnom cilindričnom koordinatnom sustavu te ih usporedite.
2. (20) Odredite divergenciju i rotaciju vektorskog polja $\vec{F} = r^{-4} \cos \vartheta \hat{r} + r^{-4} \sin \vartheta \hat{\vartheta}$. Je li dano polje solenoidalno?
3. (20) Odredite Lameove koeficijente, kvadrat linijskog elementa i izraz za Laplasijan u paraboličkim koordinatama (u, v, ϑ) gdje je

$$\begin{aligned}x &= uv \cos \vartheta \\y &= uv \sin \vartheta \\z &= \frac{u^2 - v^2}{2}\end{aligned}$$

4. (20) Izrazite $\vec{r} = 3\hat{i} - 4\hat{j} + \hat{k}$ u koordinatnom sustavu kojeg dobijemo rotacijom za kut $\alpha = 30^\circ$ oko x osi.
5. (20) Dokažite:
  - a) Svaki kontravariantni tenzor ranga 2 možemo napisati kao zbroj simetričnog i antisimetričnog tenzora.
  - b) Ako relacija $K_j^i A_k^j = B_k^i$, u kojoj je rang tenzora $\tilde{A}$ i $\tilde{B}$ naznačen brojem indeksa, vrijedi u svim (zarotiranim) Cartesianovim sustavima, tada je $\tilde{K}$ tenzor ranga 2.